

Spoločenskovedný ústav skúma aj problematiku národnostných menšín

Spoločenskovedný ústav SAV, ako nás informoval jeho riaditeľ, historik, doc. PaedDr. Štefan Šutaj, DrSc., sa dlhodobo venuje najmä problematike národnostných menšín. Má dve ťažiskové oddelenia - oddelenie histórie, ktoré sa špecializuje na dejiny 20. storočia a oddelenie sociálnej psychológie.

"Z našej práce spomeniem cyklus učebníc sociálnej psychológie, ktoré sme pripravili a vydali v spolupráci s Karlovou univerzitou v Prahe. Ide o psychológiu, ktorá okrem teórie má blízko k praxi a skúma človeka v spoločnosti, jeho názory, tvorivosť, vzťahy, postoje, osobnosť... Čo sa týka histórie, skúmame oblasť najnovších slovenských dejín. Z multidisciplinárneho hľadiska sa venujeme výskumu národnostných menšín na Slovensku. Teraz sme získali jeden veľký štátny projekt na

obdobie rokov 2003 až 2005 - Národy, národnosti a etnické skupiny v transformujúcej sa spoločnosti, do ktorého sa nám ako koordinačnému pracovisku podarilo zaangažovať 14 pracovísk z vysokých škôl a SAV a skoro 50 vedeckých pracovníkov z celého Slovenska. Okrem základného vedeckého výskumu by výsledkom tohto projektu malo byť vypracovanie návrhu koncepcie pre riešenie národnostnej politiky Slovenskej republiky," uviedol Š. Šutaj.

Ústav je relatívne mladý, vznikol v roku 1975. Štefan Šutaj do ústavu nastúpil hneď po ukončení vysokej školy. Na Pedagogickej fakulte Prešovskej univerzity študoval slovenčinu - dejepis. V otcových šľapajach kráča aj dcéra, ktorá sa rozhodla venovať politickým vedám. Š. Šutaj má na konte už viacero publikácií, v ktorých sa venoval maďarskej menšine na Slovensku

po roku 1945, dekrétom Edvarda Beneša či politickým stranám po druhej svetovej vojne.

Jeho kolegyňa Anna Jurová vydala knihu o histórii rómskej menšiny, ktorá sa stala už základnou literatúrou pre túto problematiku. M. Gajdoš a S. Konečný spracovali problematiku Rusínov a Ukrajincov, S. Gabzdilová problematiku maďarského školstva. Dušou oddelenia sociálnej psychológie je prof. Jozef Výrost, ktorý za pomoci F. Baumgartnera a M. Frankovského výrazným spôsobom ovplyvnil rozvoj sociálnej psychológie na Slovensku. Z ostatných osobností, ktorí vzišli z kolektívu pracovníkov ústavu, spomeňme súčasného dekana Fakulty verejnej správy UPJŠ prof. Ladislava Lovaša, vedúcu katedry sociálnej psychológie Prešovskej univerzity doc. Vieru Bačovú či vedúcu katedry politológie doc. M. Gburovú z tej istej univerzity.